

О. М. Макєєва,

кандидат юридичних наук, доцент

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6101-2951>

М. Б. Рідка,

здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня

ПОЛІТИЧНІ ПРАВА ЖІНОК У ЦИФРОВУ ЕПОХУ: РОЛЬ ПРАВОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ

Державний університет «Київський авіаційний інститут»

проспект Любомира Гузара, 1, 03058, Київ, Україна

E-mails: maklena72@ukr.net, ridka.marina@gmail.com

Мета: комплексний аналіз впливу цифрових технологій та правової комунікації на реалізацію політичних прав жінок, визначення ролі ефективної правової комунікації як інструменту досягнення гендерної рівності в цифрову епоху. **Методи дослідження:** загальнонаукові методи: індукція, дедукція, аналіз та синтез, узагальнення, порівняльно-правовий. **Результати:** встановлено, що цифрова епоха суттєво трансформує механізми реалізації політичних прав жінок, відкриваючи нові можливості для участі в політичному житті, водночас породжуючи низку правових викликів. Доведено, що інформаційно-комунікаційні технології сприяють розширенню доступу жінок до політичної інформації, інструментів електронної демократії та платформ для суспільного діалогу, що позитивно впливає на рівень їхньої політичної активності. Обґрунтовано, що правова комунікація відіграє ключову роль у забезпеченні гендерної рівності в цифровому середовищі, оскільки саме через неї реалізуються принципи прозорості, доступності інформації та рівного доступу до цифрових прав. Ефективна правова комунікація сприяє формуванню правової обізнаності жінок, подоланню інформаційної дискримінації та запобіганню цифровому насильству і мові ворожнечі. **Обговорення:** виявлено, що чинне інформаційне законодавство потребує подальшого вдосконалення з урахуванням гендерного підходу, зокрема, у сфері захисту персональних даних, регулювання онлайн-платформ та протидії кібердискримінації. Важливим є забезпечення гендерно чутливої правової політики у сфері цифрових прав, що відповідатиме міжнародним стандартам прав людини. Зроблено висновок про те, що забезпечення політичних прав жінок у цифрову епоху можливе лише за умови комплексного підходу, який поєднує розвиток інформаційного права, удосконалення механізмів правової комунікації та підвищення рівня цифрової й правової грамотності. Це сприятиме реальному утвердженню гендерної рівності та зміцненню демократичних процесів у сучасному інформаційному суспільстві.

Ключові слова: політичні права; правова комунікація; гендерна рівність; цифрове право; органи публічної влади; інформаційне право.

Постановка проблеми та її актуальність. Правове регулювання політичних прав жінок у цифровому просторі є ключовим елементом забезпечення гендерної рівності в контексті цифрової трансформації суспільства. Цифровізація

політичних процесів вимагає адаптації традиційних правових механізмів до нових форм участі, комунікації та впливу, зберігаючи при цьому гарантії рівності та недискримінації. Незважаючи на значний прогрес у гендерній

рівності, політичні права жінок все ще реалізуються нерівномірно, що відображається в їх низькому представництві у виборних органах управління та обмеженому доступі до політичних ресурсів і впливових керівних посад. У багатьох країнах, включаючи Україну, формальна рівність закріплена законодавчо.

Гендерна рівність - це рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства [1].

Однак це не гарантує реальної участі жінок у процесах прийняття політичних рішень. Стереотипи щодо ролі жінок у суспільстві, нерівний розподіл сімейних та професійних обов'язків, дискримінаційна практика під час виборчих кампаній та в доступі до ресурсів, гендерний розрив в оплаті праці та інші проблеми зберігаються. Актуальність проблеми загострюється сучасними глобальними та національними викликами. Зокрема, повномасштабна війна в Україні суттєво трансформувала соціальні ролі жінок, що зумовило необхідність перегляду державної політики та механізмів забезпечення рівного доступу жінок до політичних процесів. Водночас міжнародні зобов'язання України вимагають системного аналізу ступеня реалізації політичних прав жінок у сучасних умовах. Тому ключовим питанням є з'ясування впливу цифрових технологій та правової комунікації на реалізацію політичних прав жінок та з'ясування ролі ефективної правової комунікації як інструменту досягнення гендерної рівності.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Питання політичних прав жінок та гарантування гендерної рівності широко представлене в сучасних наукових дослідженнях, міжнародних аналітичних оглядах та публікаціях громадських організацій.

Необхідність вивчення цієї теми очевидна з позиції відомих науковців Н. Оніщенко, Л. Малюги та М. Булкат, які наголошують, що суспільно важливим завданням для науковців є виважена модерація суспільного діалогу з питань гендерної рівності, гендерних прав та інструментів їх забезпечення в публічному просторі [2, с. 58].

Теоретичні принципи гендерної рівності базуються на працях західних дослідників, зокрема С. де Бовуар, Н. Фрейзер, Дж. Батлер та К. Патнем, які розглядали політичні права жінок як складову системи соціальної справедливості та демократичного розвитку. У міжнародних дослідженнях особлива увага приділяється питанням політичного представництва, впливу гендерних квот, подолання дискримінації та створення умов для участі жінок у політичному процесі. Українські дослідження з гендерних питань зосереджені, перш за все, на правовій базі, гендерних квотах, представництві жінок у місцевому самоврядуванні та впливі політичних трансформацій на гендерну політику. Серед провідних українських науковців та аналітиків, які працюють над цими темами, – О. Білоскурська, І. Грицай, О. Львова, Л. Наливайко, А. Орешкова, Н. Оніщенко, М. Федорчук та інші. У своїх роботах вони досліджують гендерні стереотипи, роль жінок у політичних партіях, бар'єри для участі в політичному житті та характеристики жіночого лідерства в Україні.

Водночас, незважаючи на значний обсяг наукової та аналітичної літератури, комплексні дослідження політичних прав жінок у цифровому суспільстві в контексті сучасних викликів, що стоять перед Україною, особливо в період воєнного стану, залишаються недостатньо представленими. Крім того, мало уваги приділяється аналізу ефективності впливу цифрових технологій та правової комунікації на механізми державної гендерної політики в контексті трансформації політичної системи, що вимагає більш комплексних наукових досліджень.

Метою цієї статті є всебічний аналіз впливу цифрових технологій та правової комунікації на реалізацію політичних прав жінок, а також визначення ролі ефективної правової комунікації як інструменту досягнення гендерної рівності в цифрову епоху. У цих рамках стаття має на меті дослідити трансформацію механізмів участі жінок у політичних процесах під впливом цифровізації, оцінити правові та комунікаційні виклики, а також визначити перспективні напрямки вдосконалення правової політики та цифрової комунікації для забезпе-

чення рівного доступу жінок до політичних прав та можливостей.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Теоретичні основи вивчення політичних прав жінок були сформовані в рамках гендерних досліджень, політичної теорії та практики прав людини. Ключовим елементом гендерної рівності є політичні права, які вважаються показником демократичного суспільства. Ці права надають жінкам можливість впливати на прийняття рішень, здійснювати свої громадянські права та брати участь у формуванні державної політики. Політичні права жінок охоплюють низку ключових свобод: право голосу, право бути обраною, участь у політичних партіях та суспільно-політичних організаціях, доступ до державних посад, участь у виборчих кампаніях та представництво в законодавчій, виконавчій та місцевій владі. Теоретична основа їх забезпечення полягає в принципах рівності, недискримінації та інклюзії, які є невід'ємними елементами концепції прав людини. На міжнародному рівні захист політичних прав жінок базується на універсальних та регіональних правових стандартах.

Зокрема, це Загальна декларація прав людини, у ст. 2 визначено, що кожна людина повинна мати всі права і всі свободи, проголошені цією Декларацією, незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного чи соціального походження, майнового, станового або іншого становища війни [3].

Крім того, це положення міститься в Конвенції Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW), Міжнародному пакті про громадянські та політичні права, а також у законодавстві Ради Європи та Європейського Союзу, яке закріплює принцип рівного доступу до участі в політичному житті. У контексті цифрового простору ці документи отримують нове тлумачення, оскільки держави зобов'язані гарантувати реалізацію політичних прав жінок не лише офлайн, але й у цифрових формах участі, включаючи онлайн-спілкування, електронне урядування та цифрові виборчі процеси.

Українське законодавство щодо заборони дискримінації жінок та захисту їхніх громадянських і політичних прав складається з двох основних документів. Перший – Конституція України, яка гарантує рівні права жінок і чоловіків, у статті 24 зазначено, що всі громадяни рівні перед законом і мають однакові конституційні права та свободи [4]. Другим важливим документом є Закон України «Про гарантування рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Цей спеціальний закон визначає гендерну рівність як відсутність обмежень за ознакою статі [5].

Закон України «Про засади запобігання та боротьби з дискримінацією в Україні» у статті 6 визначено, що дискримінаційні дії заборонені державними установами та їх представниками, а також органами місцевого самоврядування, посадовими особами, юридичними та фізичними особами будь-якого виду [6].

У ряді державах гендерні квоти стали ефективним інструментом гарантування політичних прав жінок, незалежно від того, чи є вони законодавчими, партійними чи добровільними. Вони сприяють збільшенню кількості жінок у виборчих списках, подоланню системних бар'єрів та формуванню більш інклюзивної політичної культури. Досвід скандинавських країн, Німеччини, Франції та Латинської Америки демонструє, що поєднання квот з освітніми та інституційними програмами підтримки жінок-лідерів є найефективнішим підходом.

Таким чином, міжнародний контекст демонструє, що політичні права жінок є не лише правовою категорією, а й важливим елементом суспільного розвитку. Вони тісно пов'язані зі станом демократії, прав людини, соціальної справедливості та політики державної безпеки. Реформи політичної системи, процеси децентралізації, активізація громадянського суспільства та вплив військових подій суттєво трансформували роль жінок у політичній сфері, розширивши їхню присутність у державному управлінні. Водночас зберігаються структурні бар'єри, які перешкоджають повноцінній участі жінок на всіх рівнях прийняття рішень.

За результатами парламентських виборів 2019 року, представництво жінок у Верховній

Раді України досягло рекордно високого рівня – 20,5%. Цей показник майже вдвічі перевищує попередні вибори та свідчить про поступову зміну політичної культури та зростаючий попит на гендерну рівність у суспільстві. Однак цей показник залишається нижчим за середньоєвропейський, який коливається між 32% та 33%, що свідчить про необхідність продовження просування реформ та інституційних механізмів підтримки жінок у політиці [7, с. 2].

У науковій літературі визначено основні причини гендерної нерівності в Україні: стереотипи (які розглядають жінок як домашніх істот, хранительок сім'ї та непридатних для важливих посад); та гендерні установки (патріархальні, що означають, що жінки повинні підкорятися чоловікам, та феміністичні, що означають відмову від суворо визначених чоловічих та жіночих ролей у сім'ї та суспільстві) [8, с. 63].

Вплив цифровізації на реалізацію політичних прав жінок – це багатовимірний процес, який поєднує нові можливості для політичної участі з різними правовими, соціальними та технологічними викликами. По-перше, цифрові платформи та соціальні мережі значно розширюють доступ жінок до політичного дискурсу. Вони створюють альтернативні канали політичної комунікації, що дозволяють їм висловлювати свої погляди, мобілізувати прихильників, брати участь у громадських кампаніях, формувати політичні рухи та впливати на порядок денний без посередництва традиційних інститутів влади чи ЗМІ. Це особливо важливо для жінок, які стикаються з інституційними чи культурними бар'єрами для політичної участі. По-друге, інструменти електронного урядування (електронні петиції, електронні консультації, онлайн-голосування, цифрові платформи для взаємодії з органами влади) сприяють реалізації політичних прав жінок, спрощуючи процедури участі в прийнятті рішень. Цифрові сервіси зменшують часові, територіальні та соціальні обмеження, що особливо актуально для жінок, які поєднують професійну діяльність із сімейними обов'язками. По-третє, онлайн-участь у політичних процесах відкриває нові форми громадянського активізму, включаючи участь у цифрових форумах, кампаніях громадського

контролю та ініціативах із захисту прав жінок. Це сприяє підвищенню політичної обізнаності, розвитку лідерських навичок та розширенню представництва жінок у публічній сфері.

Водночас, цифровізація також має обмежувальний вплив на реалізацію політичних прав жінок. Однією з ключових проблем є цифровий розрив, який проявляється в різних рівнях доступу до Інтернету, цифрових навичок та технологічних ресурсів. Жінки з вразливих соціальних груп можуть бути виключені з цифрових форм політичної участі. Значною проблемою залишаються онлайн-насильство, кібербулінг та мова ворожнечі, які часто спрямовані саме проти жінок-політиків, активісток та журналісток. Ці явища можуть знизити готовність жінок активно брати участь у політичному житті та публічних дебатах. Крім того, алгоритмічні механізми цифрових платформ можуть відтворювати або посилювати гендерні упередження, впливаючи на видимість політичних ініціатив жінок та їхній доступ до аудиторії. Недостатня прозорість алгоритмів ускладнює захист політичних прав жінок у цифровому просторі. Тому цифровізація виступає як каталізатором розширення політичних прав жінок, так і джерелом нових ризиків для їх реалізації. Це вимагає вдосконалення правового регулювання, розвитку правової комунікації з гендерною перспективою та впровадження ефективних механізмів захисту жінок у цифровому політичному середовищі.

Ключовим елементом механізму забезпечення гендерної рівності в цифровому середовищі є правова комунікація, яка має особливе значення, оскільки забезпечує зв'язок між правовими нормами, інститутами влади та жінками як повноцінними суб'єктами політичних прав. В умовах цифровізації трансформуються традиційні моделі правової комунікації, розширюючи її форми, інструменти та вплив на досягнення гендерної рівності. По-перше, правова комунікація виконує інформаційно-освітню функцію, гарантуючи жінкам доступ до інформації про їхні політичні права, механізми участі у виборчих процесах, діяльність державних органів та методи правового захисту у випадках дискримінації. Цифрові ресурси державних ор-

ганів, онлайн-платформи правової освіти, соціальні мережі та спеціалізовані інформаційні кампанії сприяють підвищенню рівня правової та політичної обізнаності жінок. Важливим аспектом є комунікативна взаємодія між державою та громадянським суспільством, зокрема жіночими та правозахисними організаціями. Як приклад цього можна навести досвід нещодавно створеної громадської організації «Трибуна Жінки», зареєстрованої у березні 2024 року. Метою її діяльності є захист прав, свобод та законних інтересів її членів та/або інших осіб; підтримувати правову комунікацію з органами державної влади, місцевого самоврядування та громадянським суспільством щодо захисту прав і свобод людини та громадянина; проводити просвітницьку роботу з метою формування правової культури та доброчесності, поширення європейських цінностей, утвердження верховенства права та соціальної справедливості; долати гендерні стереотипи, посилювати роль жінок в управлінні та прийнятті рішень, а також сприяти розвитку лідерського потенціалу серед жінок-науковців та викладачів освітніх та медичних закладів. Законодавчі ініціативи, громадські консультації та участь жінок у формуванні державної гендерної політики обговорюються через цифрові канали. Така двостороння комунікація сприяє інституціоналізації гендерної перспективи в законодавстві та правоохоронній діяльності.

По-друге, правова комунікація виконує інструментальну функцію реалізації політичних прав жінок. Електронні звернення, петиції, онлайн-слухання та участь у цифрових платформах прийняття рішень надають жінкам реальні механізми впливу на політичні процеси. У цифровому середовищі правова комунікація стає інтерактивною, що посилює участь жінок у демократичному управлінні.

Захисна функція правової комунікації, яка проявляється у боротьбі з гендерною дискримінацією, мовою ворожнечі та онлайн-насильством, потребує особливої уваги. Ефективна правова комунікація передбачає чіткі, доступні та гендерно-нейтральні або гендерно-чутливі повідомлення про правові наслідки порушень, механізми звітності та підзвітність у

цифровому просторі. Це підвищує довіру жінок до правових інституцій та заохочує активне використання правових ресурсів.

Масштабні військові дії стали каталізатором розширення ролі жінок у політичній сфері. Вони активно брали участь у прийнятті рішень на рівні громад під час евакуації, організували життєво важливі процеси, надавали соціальні послуги та спілкувалися з населенням і міжнародними партнерами. У багатьох територіальних громадах жінки очолювали гуманітарні штаби, координували розгортання внутрішньо переміщених осіб, організували роботу пунктів невразливості та забезпечували функціонування місцевої інфраструктури в умовах постійної небезпеки. Це підвищило їхню роль у системі місцевого управління та розширило їхні можливості впливати на політичний процес.

Важливою тенденцією стало збільшення участі жінок у прийнятті рішень у сфері безпеки та оборони. Значна кількість жінок вступила до лав Збройних Сил України та інших силових структур, що змінило суспільне уявлення про можливості жінок у сфері оборони. Участь жінок у плануванні військово-гуманітарних операцій, координації волонтерських рухів та логістиці зміцнила їхній авторитет у політичних процесах та сприяла руйнуванню стереотипів про «чоловічі» та «жіночі» ролі в суспільстві [9].

Війна також змінила підхід держави до гендерної політики. Виникла необхідність інтеграції принципів Резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир і безпека» в процеси прийняття рішень. Україна активізувала виконання Національного плану дій щодо цієї резолюції, зосереджуючись на забезпеченні рівного доступу жінок до процесів миробудівництва, територіальної відбудови, управління гуманітарними ресурсами та постконфліктного планування. Посилення ролі жінок у питаннях безпеки стає фундаментальною вимогою для формування інклюзивної політики державної відбудови [10].

Водночас війна загострила низку проблем. Жінки, які беруть участь у політичному процесі, часто стикаються з подвійним тягарем через поєднання службових обов'язків, волонтерської

роботи та догляду за дітьми. Спостерігаються випадки дискримінації, упереджень та недостатньої підтримки з боку політичних структур. Це свідчить про необхідність запровадження системних гендерно-чутливих політичних механізмів, які можуть компенсувати цей тягар та забезпечити жінкам рівні можливості для участі в процесі прийняття рішень. Правова комунікація в цифровому середовищі виступає системоутворюючим механізмом гарантування гендерної рівності, оскільки вона не лише передає правові норми, а й створює правову культуру, сприяє участі жінок у політичному житті, забезпечує ефективну реалізацію та захист їхніх політичних прав.

Важливим напрямком державної політики має бути гармонізація законодавства України з європейськими стандартами щодо захисту персональних даних та регулювання цифрових платформ, зокрема з урахуванням положень Загального регламенту ЄС про захист даних (GDPR). Це сприятиме підвищенню прозорості обробки персональних даних у політичних кампаніях та зменшенню ризиків дискримінації жінок у цифровому просторі. Варто зазначити, що доцільно законодавчо закріпити обов'язок проведення гендерного аналізу законопроектів, державних цифрових стратегій та інформаційних систем у сфері електронного урядування та електронної демократії. Такий підхід дозволить своєчасно виявляти та усувати потенційні гендерні дисбаланси на етапі формування державної політики.

Для забезпечення ефективної реалізації політичних прав жінок в цифрову епоху та посилення ролі правової комунікації в досягненні гендерної рівності доцільно вдосконалити національне законодавство України з урахуванням міжнародних стандартів у сфері прав людини та інформаційного права.

По-перше, необхідно доповнити нормативно-правові акти щодо інформаційних прав шляхом внесення змін до Законів України «Про інформацію» та «Про захист персональних даних». Зокрема, доцільно закріпити на законодавчому рівні поняття гендерно-орієнтованої інформаційної дискримінації та визначити характеристики захисту персональних даних жінок, які

займаються політичною діяльністю в цифровому середовищі, відповідно до положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW).

По-друге, для протидії порушенням політичних прав жінок в Інтернеті доцільно розробити спеціальні підзаконні нормативно-правові акти, що встановлюють процедури швидкого реагування на випадки онлайн-насилства, мови ворожнечі та поширення гендерно-орієнтованої дезінформації. Ці механізми повинні відповідати рекомендаціям Ради Європи щодо запобігання сексизму в цифровому середовищі та бути спрямовані на забезпечення ефективного захисту прав жертв.

По-третє, необхідно вдосконалити правове регулювання діяльності органів державної влади у сфері правової комунікації. Доцільно встановити обов'язкові гендерно-чутливі стандарти звітності на офіційних веб-сайтах та цифрових платформах державних та місцевих органів влади відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації». Це гарантуватиме жінкам рівний доступ до політичної інформації та інструментів цифрової демократії.

Висновки. Цифрова епоха суттєво трансформує механізми реалізації політичних прав жінок, відкриваючи нові можливості для участі в політичному житті, одночасно породжуючи різноманітні правові виклики. Інформаційно-комунікаційні технології сприяють розширенню доступу жінок до політичної інформації, інструментів електронної демократії та платформ публічного діалогу, що позитивно впливає на рівень їхньої політичної активності. Правова комунікація відіграє фундаментальну роль у забезпеченні гендерної рівності в цифровому середовищі, оскільки саме через правову комунікацію реалізуються принципи прозорості, доступності інформації та рівного доступу до цифрових прав. Ефективна правова комунікація сприяє підвищенню правової обізнаності жінок, подоланню інформаційної дискримінації та запобігання цифровому насилству та мові ворожнечі.

Чинне інформаційне законодавство потребує подальшого вдосконалення, що враховує ген-

дерну перспективу, зокрема, у сферах захисту персональних даних, регулювання онлайн-платформ та боротьби з кібердискримінацією. Важливо забезпечити гендерно-чутливу правову політику у сфері цифрових прав, яка відповідає міжнародним стандартам у сфері прав людини. Гарантування політичних прав жінок у цифрову епоху можливе лише за комплексного підходу, який поєднує розвиток інформаційного права, вдосконалення механізмів правової комунікації та підвищення цифрової та правової грамотності. Це сприятиме реальному встановленню гендерної рівності та зміцненню демократичних процесів у сучасному інформаційному суспільстві.

Література

1. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 8 верес. 2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text> (дата звернення: 22.11.2025).

2. Оніщенко Наталія, Малюга Леся, Булкат Марина. Забезпечення гендерної рівності: модератія суспільного діалогу, виклики та інструменти їх подолання. *Право України*. 2025. № 3. С. 57-68.

3. Загальна декларація прав людини: Декларація від 10 груд. 1948 р. № 995_015. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення 03.12.2025).

4. Конституція України: офіц. текст. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA%96%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 05.12.2025).

5. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Закон України від 08 верес. 2005 р. № 2866-IV. Ст. 561. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text> (дата звернення 08.12.2025).

6. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні. Закон України від 06 верес. 2012 р. № 5207-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text> (дата звернення: 18.12.2025).

7. Стребкова Ю. Гарантування безпеки жінок та дівчат в умовах збройних конфліктів. *Українознавчий альманах*. Випуск 25. Київ:

Міленіум, 2019. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/cad9fa07-3945-4b07-9122-183999cabf73/content> (дата звернення: 04.12.2025).

8. Наливайко Л.Р., Марценюк Л.В. Права жінок та гендерна рівність в Україні: проблеми теорії та практики. *Приватне та публічне право*. 2022. № 1. С. 60-66.

9. Інтеграція гендерних перспектив та роль жінок у Збройних Силах України URL: <https://ukrainetonato.com.ua/75-rokiv-nato/intehratsiia-hendernykh-perspektyv-ta-rol-zhinok-u-zbroynykh-sylakh-ukrainy/> (дата звернення; 01.12.2025).

10. Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року від 28 жовт. 2020 р. № 1544-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 02.12.2025).

References

1. Pro zabezpechennia rivnykh prav ta mozhlyvostei zhinok i cholovikiv: Zakon Ukrainy vid 8 veres. 2005 r. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text> (data zvernennia: 22.11.2025).

2. Onishchenko Nataliia, Maliuha Lesia, Bulkat Maryna. Zabezpechennia hendernoi rivnosti: moderatsiia suspilnoho dialohu, vyklyky ta instrumenty yikh podolannia. *Pravo Ukrainy*. 2025. № 3. S. 57-68.

3. Zahalna deklaratsiia prav liudyny: Deklaratsiia vid 10.12.1948 r. № 995_015. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (data zvernennia: 03.12.2025).

4. Konstytutsiia Ukrainy: ofits. tekst. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1996. № 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA%96%D0%B2%D1%80#Text> (data zvernennia: 05.12.2025).

5. Pro zabezpechennia rivnykh prav ta mozhlyvostei zhinok i cholovikiv. Zakon Ukrainy vid 08.09.2005 № 2866-IV. St. 561. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text> (data zvernennia: 08.12.2025).

6. Pro zasady zapobihannia ta protydii dyskryminatsii v Ukraini. Zakon Ukrainy vid 06.09.2012 № 5207-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17#Text> (data zvernennia: 18.12.2025).

gov.ua/laws/show/5207-17#Text (data zvernennia: 18.12.2025).

7. Strebkova Yu. Harantuvannia bezpeky zhinok ta divchat v umovakh zbroinykh konfliktiv. *Ukrainoznavchyi almanakh*. Vypusk 25. Kyiv: Milenium, 2019. URL <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/cad9fa07-3945-4b07-9122-183999cabf73/content> (data zvernennia: 04.12.2025).

8. Nalyvaiko L.R., Martseniuk L.V. Prava zhinok ta henderna rivnist v Ukraini: problemy teorii ta praktyky. *Pryvatne ta publichne pravo*. 2022. № 1. S. 60-66.

9. Intehratsiia hendernykh perspektyv ta rol zhinok u Zbroinykh Sylakh Ukrainy URL: <https://ukrainetonato.com.ua/75-rokiv-nato/intehratsiia-hendernykh-perspektyv-ta-rol-zhinok-u-zbroinykh-sylakh-ukrainy/> (data zvernennia: 01.12.2025).

10. Natsionalnyi plan dii z vykonannia rezolutsii Rady Bezpeky OON 1325 «Zhinky, myr, bezpeka» na period do 2025 roku vid 28.10.2020 № 1544-r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#Text> (data zvernennia: 02.12.2025).

Olena Makeieva, Maryna Ridka

WOMEN'S POLITICAL RIGHTS IN THE DIGITAL AGE: THE ROLE OF LEGAL COMMUNICATION IN ENSURING GENDER EQUALITY

State University «Kyiv Aviation Institute»

Liubomyr Huzar Avenue, 1, 03058, Kyiv, Ukraine

E-mails: maklena72@ukr.net, ridka.marina@gmail.com

Objective: comprehensive analysis of the impact of digital technologies and legal communication on the implementation of women's political rights, determination of the role of effective legal communication as a tool for achieving gender equality in the digital age. **Research methods:** general scientific methods: induction, deduction, analysis and synthesis, generalization, comparative law. **Results:** it was established that the digital age significantly transforms the mechanisms for the implementation of women's political rights, opening up new opportunities for participation in political life, while at the same time generating a number of legal challenges. It is proven that information and communication technologies contribute to expanding women's access to political information, e-democracy tools and platforms for public dialogue, which has a positive impact on the level of their political activity. It is substantiated that legal communication plays a key role in ensuring gender equality in the digital environment, since it is through it that the principles of transparency, accessibility of information and equal access to digital rights are implemented. Effective legal communication contributes to the formation of legal awareness of women, overcoming information discrimination and preventing digital violence and hate speech. **Discussion:** it was found that the current information legislation needs further improvement taking into account the gender approach, in particular, in the field of personal data protection, regulation of online platforms and combating cyberdiscrimination. It is important to ensure a gender-sensitive legal policy in the field of digital rights that will comply with international human rights standards. It is concluded that ensuring women's political rights in the digital age is possible only with a comprehensive approach that combines the development of information law, improvement of legal communication mechanisms and increasing the level of digital and legal literacy. This will contribute to the real establishment of gender equality and strengthening of democratic processes in the modern information society.

Key words: political rights; legal communication; gender equality; digital law; public authorities; information law.

Стаття надійшла до редакції 10.12.2025